

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΦΦ 212	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η επιστολογραφία κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (δυνατότητα αγγλικής στις εξετάσεις για φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i> <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</i> <i>Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i> <p>Πρώτος στόχος του παρόντος μαθήματος είναι η γνωριμία και σταδιακή εξοικείωση των φοιτητών</p>

και των φοιτητριών με τον γενικό χαρακτήρα και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της επιστολογραφικής παραγωγής κατά τους μέσους αιώνες του Βυζαντίου (8ος αι.-αρχές 13ου αι.). Στο μάθημα κατ' αρχάς ασχολούμαστε με τον καθολικό χαρακτήρα της βυζαντινής γραμματείας, εν συνεχεία προχωρούμε στα χαρακτηριστικά της βυζαντινής επιστολογραφίας διαχρονικά, εξειδικεύοντας προοδευτικά στην εποχή που μας αφορά. Η φυσιογνωμία του μαθήματος είναι κυρίως κειμενοκεντρική, αφού σε μεγάλο βαθμό περιλαμβάνει την εντός τάξης ανάγνωση και ανάλυση επιλεγμένων επιστολών από τους επιφανέστερους λογίους της υπό εξέταση περιόδου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....*

-Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
-Αυτόνομη εργασία.
-Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.
-Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
-Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικά: Ο χαρακτήρας της βυζαντινής γραμματείας.
2. Γενικά για την επιστολογραφία στο Βυζάντιο: Εγχειρίδια, εσωτερικά και εξωτερικά χαρακτηριστικά, δημόσιος και ιδιωτικός χαρακτήρας.
3. Ψηφιακά εργαλεία (λεξικά, βάσεις δεδομένων, ιστοσελίδες) για τη μελέτη της βυζαντινής επιστολογραφίας.
4. Αντιπροσωπευτικές επιστολές από τους σημαντικότερους λογίους των μέσων βυζαντινών αιώνων: Θεόδωρος Στουδίτης, πατριάρχης Φώτιος, Ιωάννης Γεωμέτρης, Μιχαήλ Ψελλός, Ιωάννης Μαυρόπουλος, Μιχαήλ Ψελλός, Ευστάθιος Θεσσαλονίκης, Ιωάννης Τζέτζης, Μιχαήλ Χωνιάτης κ.ά.
5. «Μεικτά» είδη και ενσωμάτωση επιστολών σε ευρύτερες συνθέσεις: Ιστοριογραφία και ερωτική μυθιστορία.
6. Ρητορική και επιστολογραφία: Επιστολές ως άλλες *έκφρασεις* (περιγραφές) και *ήθσοποιίες* (μονόλογοι).
7. Επιστολές και επιτέλεση: Ανάγνωση, απαγγελία, ερμηνεία.
8. Δίκτυα και εξουσία: Το επίμονο μοτίβο της *φιλίας*.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Παραδόσεις εντός τάξης.</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>-Διδακτικό υλικό (διαφάνειες, power point, επίδειξη ιστοσελίδων και λοιπού ψηφιακού υλικού, άρθρα και μονογραφίες). -Επικοινωνία μέσω classweb. -Επικοινωνία μέσω email.</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="663 586 986 636">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="992 586 1315 636">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="663 645 986 672">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="992 645 1315 672">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 680 986 707">Αυτόνομη μελέτη</td> <td data-bbox="992 680 1315 707">83</td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 716 986 743">Τελική γραπτή εξέταση</td> <td data-bbox="992 716 1315 743">3</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="663 936 986 963">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="992 936 1315 963">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτόνομη μελέτη	83	Τελική γραπτή εξέταση	3													Σύνολο Μαθήματος	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	39																							
Αυτόνομη μελέτη	83																							
Τελική γραπτή εξέταση	3																							
Σύνολο Μαθήματος	125																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τρίωρη γραπτή εξέταση, όπου δίνεται κείμενο για μετάφραση, συνδεδεόμενο από γραμματικές, συντακτικές και ερμηνευτικές ερωτήσεις, καθώς και ερωτήσεις θεωρίας από τις παραδόσεις.</p>																							

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη ενδεικτική βιβλιογραφία:

- H. Hunger, *Βυζαντινή λογοτεχνία. Ἡ λόγια κοσμική γραμματεία τῶν Βυζαντινῶν*, τ. Α', Αθήνα ³2001, 301-357 (μτφ. Ι. Β. Αναστασίου).
- M. Mullett, «Epistolography», στο: E. Jeffreys (επιμ.), *The Oxford handbook of Byzantine studies*, Οξφόρδη 2008, 882-893.
- Σ. Παπαϊωάννου, *Μιχαήλ Ψελλός. Ἡ ῥητορική καὶ ὁ λογοτέχνης στὸ Βυζάντιο*, Ηράκλειο 2020.
- A. Riehle (επιμ.), *A companion to Byzantine epistolography* (Brill's companions to the Byzantine world 7), Λέιντεν – Βοστώνη 2020.
- N. Β. Τωμαδάκης, *Βυζαντινὴ ἐπιστολογραφία ἢτοι Εἰσαγωγή εἰς τὴν Βυζαντινὴν φιλολογίαν*, Θεσσαλονίκη ³1993.